

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана

з навчально-виховної роботи

Москаленко А.М.

«31» вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ.
МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ
для студентів

галузь знань	10 Природничі науки
спеціальність	106 Географія
освітній рівень	магістр
освітня програма	Географічне країнознавство та геоглобалістика/Geoglobistics and Regional Studies
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	1
Кількість кредитів ЕКТС	6
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач:

Плахотнік Ольга Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки

Трофімов Андрій Юрійович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку

Пролонговано: на 20 31 /20 20 н.р. М. Москаленко 31.09.2021 р.
20 /20 н.р. () « » 20 р.
20 /20 н.р. () « » 20 р.

Київ-2020

Розробники: **Плахотнік Ольга Василівна**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки
Трофімов Андрій Юрійович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку

Затверджено

«30» 08 року

Завідувач кафедри психології розвитку

 проф. Власова О.І.

Протокол № 1 від «30» 08 2020 р.

Затверджено

«31» 08 року

Завідувач кафедри педагогіки

 проф. Марушкевич А.А.

Протокол № 1 від «31» 08 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від «09» 10 2020 року

Голова науково-методичної комісії географічного факультету (Запоцький С.П.)

«09» 10 2020 року (прізвище та ініціали)

Погоджено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 5 від «31» 08 2020 року

Голова науково-методичної комісії (Корольов Д.К.)

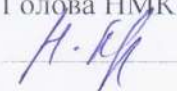
«31» 08 2020 року

Розробники: **Плахотнік Ольга Василівна**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки
Трофімов Андрій Юрійович, кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології розвитку

Пролонговано на 2021/2022 н.р.
Протокол № 1 від «30» 08 2021 року
Завідувач кафедри педагогіки
 проф. Марушкевич А.А.

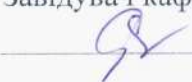
Пролонговано на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Завідувач кафедри педагогіки
_____ проф. Марушкевич А.А.

Пролонговано на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Завідувач кафедри педагогіки
_____ проф. Марушкевич А.А.

Пролонговано науково-методичною комісією географічного факультету на 2021/2022 н.р.
Протокол № 6 від «30» 08 2021 року
Голова НМК
 (Корогода Н.)

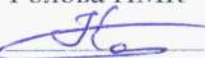
Пролонговано науково-методичною комісією географічного факультету на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Голова НМК
_____ (_____)

Пролонговано науково-методичною комісією географічного факультету на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Голова НМК
_____ (_____)

Пролонговано на 2021/2022 н.р.
Протокол № 1 від «30» 08 2021 року
Завідувач кафедри психології розвитку
 проф. Власова О.І.

Пролонговано на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Завідувач кафедри психології розвитку
_____ проф. Власова О.І.

Пролонговано на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Завідувач кафедри психології розвитку
_____ проф. Власова О.І.

Пролонговано науково-методичною комісією факультету психології на 2021/2022 н.р.
Протокол № 1 від «31» 08 2021 року
Голова НМК
 (Корольов Д.К.)

Пролонговано науково-методичною комісією факультету психології на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Голова НМК
_____ (Корольов Д.К.)

Пролонговано науково-методичною комісією факультету психології на 20__/20__ н.р.
Протокол №__ від «__»__ 20__ року
Голова НМК
_____ (Корольов Д.К.)

Вступ

1. Мета дисципліни – засвоєння студентами систематизованих знань з навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи. Методи викладання у вищій школі», формування в них комплексних компетентностей з кваліфікації «викладач закладу вищої освіти», розвиток педагогічного мислення та сприяння професійному самовизначенню, набуття магістрами професійно-педагогічної ідентичності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) успішно опанувати курс «Педагогіка» на бакалаврському рівні;
- 2) оволодіти практичними навичками з дисципліни «Психологія» на бакалаврському рівні;
- 3) володіти елементарними вміннями та навичками формування основних регуляторів діяльності і поведінки у студентській групі.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Педагогіка та психологія вищої школи. Методи викладання у вищій школі» необхідна для формування професійно-педагогічної компетентності викладача ЗВО. У дисципліні розкриваються основні категорії педагогіки вищої школи, її принципи, методи, технології. Виняткову увагу звернуто на відпрацювання вмінь, навичок проведення лекцій, семінарських занять, що можливе за умов практичної діяльності, яка є принциповою для цього курсу. У ньому визначального значення набувають: тренінгові вправи, рефлексія та самостійна робота студентів у вигляді створення критичного есе, колажу, інтерактивної мультимедійної міні-лекції.

4. Завдання вивчення дисципліни: полягають у формуванні загальних компетентностей: спроможності аналізувати основні підходи до теорії комунікативної діяльності (ЗК2, ЗК 8; розуміти практичні засади професійно-педагогічної компетентності (ЗК2, ЗК11, ФК1, ФК16); відповідально діяти на основі моральних цінностей, етики викладача (ЗК1, ФК16). Предметних компетентностей: формувати вміння, навички проведення занять у ЗВО , факультативних занять (ЗК 4, ЗК12, ФК1, ФК16); уміти застосувати сучасні методи, технології та техніки викладання у вищій школі (ФК1, ФК14, ФК16); стимулювати професійне самовдосконалення викладача (ЗК1, ЗК3, ЗК 9, ФК16).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Поняття про педагогіку як науку. Предмет, об'єкт, завдання педагогіки. Логіка і методика науково – педагогічного дослідження	Лекція, семінарське заняття	тест, опитування, презентація, дискурс, іспит	30%
1.2	Сутність та особливості навчального процесу. Система освіти в Україні. Зміст освіти. Стандарти освіти.			
1.3	Дидактику вищої школи, процес навчання. порядок визначення змісту освіти			
1.4	Предмет методики навчання географії. Мета і зміст географічної освіти у вищій школі. Система діагностики знань і умінь студентів.			
1.5	Засоби навчання географії та методика роботи з ними. Методи і принципи навчання географії. Процес навчання географії			
1.6	Форми організації навчально-виховного процесу з географії. Лекція як основна форма навчально-виховного процесу. Методика			

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
	організації та проведення практичних та семінарських занять.			
1.7	Психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції викладача закладу вищої освіти			
2.1	Володіння методами і прийомами науково-педагогічного дослідження, зберігання, обробки і представлення інформації.	<i>семінарське заняття</i>	<i>тест, опитування, презентація дискурс, МКР, іспит</i>	30%
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу занять, виховних заходів.	<i>семінарське заняття</i>		
2.3	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел.	<i>лекція</i>		
2.4	Уміння побудувати навчальну діяльність у відповідності з логікою процесів викладання	<i>педагогічна ситуація</i>		
2.5	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності	<i>семінарське заняття</i>		
2.6	Уміння адаптуватися до нових ситуацій	<i>педагогічні ситуації</i>		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в освітньому процесі ЗВО	<i>Підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей</i>		
3.2	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	<i>Лекції, підготовка доповідей, вирішення практичних завдань.</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.3	Здатність бути критичним і самокритичним, будувати міжособистісні стосунки, працювати в команді.	<i>обговорення практичних ситуацій, вирішення педагогічних задач.</i>	<i>Задача</i>	
3.4	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів).	<i>Обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій</i>	<i>контрольні завдання</i>	
3.5	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, МКР тести)</i>	<i>виконання практичних завдань, іспит</i>	
4.1	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	<i>захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, МКР (тести)</i>	<i>Виконання проектного завдання, іспит</i>	10%
Разом				100%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)																		
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	4.1
ПРН 1. Розуміти предметну область та базову специфіку професійної діяльності.	+	+	+	+	+	+	+												
ПРН 12. Застосовувати у професійній діяльності знання педагогіки й психології вищої школи та прийомів педагогічної майстерності.			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+						
ПРН16 Професійно викладати дисципліни фахового спрямування на відповідному рівні даної освітньої кваліфікації.			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+						+
ПРН17 Здійснювати ефективні міжособистісні взаємодії та командну роботу; виявляти повагу та цінування різноманітності, мультикультурності та гендерної рівності, вільно спілкуватися та презентувати свої ідеї та результати досліджень широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань, застосовуючи у професійних комунікаціях інформаційно-комунікаційні технології, державну та іноземну (англійську) та/або інші мови усно й письмово.		+	+	+										+	+	+	+		+
ПРН18 Діяти автономно, вчитися і бути сучасно навченим, генерувати нові ідеї (креативність), поєднувати критичність та самокритичність, прихильність безпеці.							+												+
ПРН19 Професійно виконувати науково-дослідницькі та/або експертно-аналітичні та/або освітні та/або консультаційні функції, діючи безпечно та толерантно, на засадах розуміння цивілізаційних гуманітарних цінностей та глобалізаційних процесів, пріоритетів.					+		+						+				+		+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання студентів:

У курсі передбачено два змістових модулі. Один змістовий модуль відведено на педагогіку вищої школи та методи викладання у вищій школі. Другий присвячено розгляду питань психології вищої школи. Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами написання письмових контрольних робіт та під час самостійної і індивідуальної роботи студента. Обов'язковим є виконання модульної контрольної роботи.

Семестрове оцінювання:

Оцінювання за формами контролю:

	<i>ЗМ</i>	
	<i>Min. – 40</i> <i>балів</i>	<i>Max. – 60</i> <i>балів</i>
Усна відповідь, презентація	6*1 = 6	10*1 = 10
Виконання практичних завдань	6*1 = 6	10*1 = 10
Проведення тренінгових вправ	6*1 = 6	10*1 = 10
Проектне завдання	8*1 = 8	10*1 = 10
Модульна контрольна робота (ПКР)	14*1=14	20*1 = 20

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль	МКР	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	40	20	60
Максимум	60	40	100

7.2. Організація оцінювання:

Оцінювання студентів здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час занять оцінюються: усна відповідь, презентація, виконання практичних завдань, проектного завдання, творчої письмової роботи. Модульна контрольна робота виконується і оцінюється після завершення модулю і включає в себе запитання з усього навчального курсу. Максимальна кількість балів за роботу протягом семестру дорівнює 60 балів. МКР – 40 балів. Сумарно студент може опанувати максимально 100 балів.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно /Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ теми	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		Лекції	Семінарські	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. «Основи педагогіки вищої школи»				
1	Поняття про педагогіку вищої школи як науку, її основні категорії, предмет, об'єкт і завдання. Історія розвитку ВШ. Моделі освіти.	1		6
2	Методологічні засади процесу навчання та його організація у сучасних вищих закладах освіти України.	1	2	11
3	Форми, види, методи і засоби навчання у вищій школі та їх розвиток у дидактиці. Лекція, як провідна форма організації навчання у вищій школі.	2	2	12
4.	Інноваційні технології і техніка організації та проведення основних видів занять у вищій школі. Інтерактивні методи навчання у вищій школі.	2	2	12
5.	Система діагностики знань і умінь студентів у вищому навчальному закладі.	2	2	12
6.	Психолого-педагогічні особливості виховної роботи у вищій школі	1	2	12
7.	Психолого-педагогічні основи формування професійної компетенції у викладача вищого навчального закладу. Поняття педагогічної майстерності викладача.	1	2	11
Модульна контрольна робота				
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. «Психологія вищої школи»				
8	Психологія вищої школи як наука та навчальна дисципліна. Методи психології вищої школи.	2	2	12
9	Загальна психологічна характеристика студентського віку.	2	2	12
10	Професійне становлення особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою	2	2	12

11	Психологія особистості викладача вищої школи. Психологія викладацької діяльності у вищій школі. Професіоналізм викладача.	2	2	12
12	Методи викладання у вищій школі	2	2	14
Модульна контрольна робота				
Всього		20	22	138

Загальний обсяг: 180 год.

Лекції – 20 год.

Семінарські – 22 год.

Самостійна робота – 138 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. – К.: Либідь, 1998. – 560 с.
2. Власова О. І. Методика викладання психології. Підручник. – К.: Геопринт, 2011. – 340 с.
3. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1995. – 237 с.
4. Педагогіка вищої школи: навчальн посіб. /З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк та ін. К., 2007. 495 с.
5. Педагогічна майстерність: Підручник / За ред. І.А. Зязюна. – К.: Вища школа, 2004. – 422 с.
6. Плахотнік О.В. Методика навчання у вищій школі. Навчальний посібник. - 2012, К.: ТОВ «Інфодрук». -106 с.

Додаткові:

1. Васянович Г. П. Педагогічна етика. Навчально-методичний посібник. – Львів, «Норма», 2005. – 344 с.
2. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки. Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Дрогобич: Коло, 2003. – 528 с.
3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / О.В. Скрипченко, Л.В. Волинська, З.В. Огороднійчук. – К.: Просвіта, 2001. – 416 с.
4. Власова О. І. Педагогічна психологія. – К.: Либідь, 2005. – 400 с.
5. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. – К., 2005. – 486 с.
6. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. Навчальний посібник. – К.: Обрії, 2012. – 220 с.
7. Плахотнік О.В., Мухіна О.О. Особливості розвитку вищої освіти Фінляндії: автономія, якість, доступність, відкритість //Педагогічний альманах: збірник наукових праць/редкол. В.В.Кузьменко (голова) та ін. –Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. – Випуск 34.

10. Додаткові ресурси:

Приклади модульної і підсумкової контрольних робіт, зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до практичних занять, практичні завдання, тренінгові вправи, інтерактивних мультимедійних міні-лекції, програм професійного розвитку, запитання для самоперевірки можна отримати через електронну пошту викладача olgaplakhotnik@knu.ua.